

[Bertel Dahlgaard.]

Liv i langt højere Grad end i Fjor. Hvem der bærer Skylden for denne Tillidskrise, kan være svært at afgøre, men at den i nogen Grad skyldes, at Regeringen har manglet et fast Greb om Problemerne, maa utvivlsomt erkendes. Det er, som om den høje Regering ikke har formaaet at faa Befolkningen til at forstaa den indre Sammenhæng i de Foranstaltninger, der træffes, og samtidig synes Sammenhængen at mangle.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft har i Dag nævnt, at man i Norge som Grundlag for Genopbygningen har udarbejdet et saakaldt Nationalbudget, et Nationalbudget, der søger at klarlægge Nationens Status paa de forskellige Omraader inden for det økonomiske Liv med Hensyn til Varer og Arbejdskraft, Udenrigshandel, Pengeomsætning o. s. v. Jeg har søgt at gennemgaa dette Nationalbudget, og jeg kan ikke sige, at jeg er overbevist om Nyttens af en saa detaljeret Planlægning, som der her er Tale om, i en Tid, hvor Forudsætningerne for det økonomiske Liv uafbrudt skifter og kræver ændrede Dispositioner, men det kan ikke nægtes, at visse Sider af dette Nationalbudget giver en Rettesnor for Erhvervslivets og Administrationens Dispositioner, som kan være værdifuld, og som savnes herhjemme.

Jeg har Indtrykket af, at den højtærede Finansminister, som jo i Finansministeriet har gjort Tilløb til Opstillingen af visse Retningslinier, slet ikke inden for Regeringen har kunnet trænge igennem med sit Arbejde, og at der derfor er kommet noget tilfældigt over Ministeriets Handlinger, som har fremkaldt en vis Mistillid.

Som et Eksempel herpaa kan ogsaa nævnes det Tilløb til et Forsøg paa større Handlekraft, der skete ved Oprettelsen af et Forsyningsministerium. Det kunde have været værdifuldt, hvis det var sket efter en rationel Plan. De, der har fulgt Administrationen af Krigstidens og Efterkrigstidens Restriktionssystem, har kunnet iagttage en Spredning af Opgaverne og af Ansvarer under forskellige Ministerier og Institutioner, som har gjort Administrationen tung og langsom, saaledes som denne Administration udøves gennem Udenrigsministeriet, Handelsministeriet og for Byggeriets Vedkommende af baade Handelsministeriet og Indenrigsministeriet, og under Handelsministeriet

atter af Varedirektoratet og Prisdirektoratet. Der var virkelig Brug for en Haand her, som kunde skære igennem og skabe en rationel Ordning i Administrationen. I Stedet herfor har vi, i hvert Fald hidtil, kun faaet en ny Æske, Forsyningsministeriet, hvis Omraade endnu ikke er afgrænset rationelt i Forhold til de andre Centralmyndigheder, og som foreløbig kun yderligere har forsinket Afgørelserne. Jeg vil gerne her i Dag udtrykke Haabet om, at den nye Forsyningsminister vil have Haandelag til at sætte en ny Kurs. Thi det er en given Ting, at en saa indgribende Restriktionspolitik, som Regeringen lægger op til, og som vel er den mest indgribende, der nogen Sinde har været kendt i Danmark, forlanger en langt større Evne til Forenkling og til den rette Placering af Ansvarer, hvis ikke det hele skal køre fast og Erhvervslivet bebyrdes med Arbejde og en Forsinkelse af alle forretningsmæssige Dispositioner, som er utaaelig. Der er her et Omraade, hvor det er Regeringen, der maa bære hele Ansvarer for Situationen.

Men den stigende Utryghed over for Udviklingen næres selvfølgelig ogsaa af andre Kilder. Den nuværende økonomiske Situation kan ikke klares paa rette Maade for Landet, hvis ikke der i alle Kredse, som er afgørende for Produktionen, føles en høj Grad af Ansvarlighed over for Helheden. Det danske Samfund er gennemvævet af et Organisationssystem saa omfattende og saa dybtgaaende, at disse Organisationer i stigende Grad tiltager sig en Magt, der tilkommer Staten og Samfundet. Hvis disse Organisationer ikke er besjælet af Solidaritet over for det fælles Samfund, da kan efterhaanden Genopbygningen af Landet undergraves og saboteres, og Resultatet bliver da mindre Produktion og ringere Levestandard for alle. Det er denne Selvdisciplin og Forstaaelse af Sammenhængen af det økonomiske Liv, der er ved at gaa tabt herhjemme.

Jeg skal nævne et Træk fra norsk Erhvervsliv, der kan tages som et Skoleeksempel paa det, jeg her berører. Den norske Socialminister holdt for en Tid siden en Tale til Arbejderne i en stor norsk Fabrik. Den paagældende Minister tilhører som bekendt Arbejderpartiet. Han sagde følgende til Fabrikens Arbejdere: „Jeg ved nok, at Jubelen vilde slaa op imod Taget, hvis jeg kundgjorde, at vi allerede til Sommer vilde fremme